

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Kranjska hranilnica.

Končna beseda.

V »Kranjski hranilnici« straši — konec.

To je priznala nemška gospoda »Kranjske hranilnice« sama, ker na večkrat omenjenem izvanrednem obnem zboru »Kranjske hranilnice« se je, četudi nerado, govorilo o tem, da izgubi »Kranjska hranilnica« splošno vse hranilne vloge.

Nam je popolnoma prav, ako se je »Kranjska hranilnica« s to mislijo že sprijaznila, oporekati pa moramo s strokovnega stališča, ako si potem, ko »Kranjska hranilnica« izgubi vse hranilne vloge, hoče pridržati rezervne zaklade — če jih bode kaj ostalo — ter hoče z njimi vzdržavati svoje poslovanje, četudi v jako pominljivem obsegu.

Na izvanrednem obnem zboru »Kranjske hranilnice« se je namreč reklo: »Če izgubimo tudi vse vloge, ostanejo nam še vendar rezervni zaklade.«

Da izpodbijemo to napačno mnenje, hočemo citirati § 25. hranilničnih pravil, ki govori o razpustu hranilnice sledeče:

Ako bi pa vsled izvanrednih razmer postal razpust hranilnice potreben, nadzoruje deželna vlada, da se čuvajo pravice vlagateljev.

Za tako odredbo (t. j. razpust), kakor tudi za načrt izvršitve, se mora dobiti n. v. odobritev, pri čem se morajo sredstva za popolno izpolnitev vseh obveznosti društva natančno izkazati.

Ko se izpolnijo vse izkazane obveznosti, se mora preostajajoči rezervni sklad porabiti v dobrodelne lokalne in deželne svrhe.

Tako govorijo pravila, in na podlagi tega konstatiramo sledeče:

Deželna vlada mora čuvati pravice vlagateljev, da ti dobijo cele svoje vloge z obrestmi vred izplačane.

Občinstvo naj samo presodi, ali je s tem v soglasju ukaz e. kr. deželnega predsedništva z dne 7. oktobra 1908 št. 5017/pr., ki naroča ces. kr. okrajnim glavarstvom, da se potom županstev razglasi sledeče:

»V zadnjem času se širijo vesti, da proti vložnikom »Kranjske hranilnice« v Ljubljani nevarnost, da izgube v isti naloženi denar.

C. kr. deželna vlada se je po v to poklicanih funkcionarjih prepričala, da so vse te vesti docela neosnovane, da marveč nudi »Kranjska hranilnica« vložnikom kolikor naj-

več mogočo varnost in da je strah pred vsako izgubo docela brez podlage.

Končno se pripomni, da se bodo uporabila napram raznašalcem takih neosnovanih vesti vsa postavna sredstva.«

Ker namakamo svoje pero v navadno črnilo, ne izrečemo o tem ukazu nikake kritike, ker se je že v tem listu dognalo, kako se je e. kr. deželna vlada po v to poklicanih funkcionarjih prepričala, da so vse te vesti »Kranjski hranilnici« docela neosnovane.

Zakaj pa e. kr. deželna vlada ni odredila stroge revizije »Kranjske hranilnice« po strokovnjakih, koja revizija bi sicer trajala vsaj par mesecev, a bi tudi podala res pravo sliko o položaju »Kranjske hranilnice«, katero sliko vendar rabi tudi e. kr. deželna vlada sama, ker mora čuvati pravice vlagateljev — nikjer pa ni v pravih rečenah, da bi morala čuvati pravice alias koristi »Kranjske hranilnice« — posebno, ker so vlagatelji upniki »Kranjske hranilnice« in so torej pravice in koristi vlagateljev kot upnikov popolnoma drugačne, kot pravice in koristi »Kranjske hranilnice« kot dolžnice.

C. kr. deželna vlada mora stati na strani vlagateljev in ne na strani »Kranjske hranilnice«; morala bi pa tudi vplivati, da se odpravijo pri »Kranjski hranilnici« vsi nedostatki, na katere se je že v tem listu opozorilo.

Nadalje konstatiramo:

Ko so prejeli vsi vlagatelji »Kranjske hranilnice« svoje vloge in so se izpolnile še morebitne druge obveznosti, se mora porabiti preostajajoči rezervni sklad v dobrodelne lokalne (ljubljanke) in deželne svrhe, nikakor pa ni dopustno, da bi s preostajajočim rezervnim zakladom hotela »Kranjska hranilnica« naprej posiovati.

O tem ni nobenega dvoma — pač pa bi se dalo dvomiti o tem, ali bo sploh kaj rezervnega fonda preostajalo.

»Kranjska hranilnica« mora prodati vse svoje vrednostne papirje — pri tem je velikanska izguba nezogibna — in ta bo zmanjšala rezervni sklad.

»Kranjska hranilnica« mora izterjati vsa svoja posojila; kar je posojil na Kranjskem, bo šla stvar prilično gladko, a pri drugih posojilih, posebno, kar jih je dala na hiše na Dunaju, v Trstu, v Pulju in drugih mestih, pa res dvomimo, če bo šla stvar tako gladko.

Treba pa je še misliti tudi na druge obveznosti, n. pr. na uradništvo.

Res je sicer, da je bilo to uradništvo »Kranjske hranilnice« nek stebler ljubljanskega nemštva, res je sicer, da je nastal rezervni sklad »Kranjske hranilnice« iz slovenskega denarja, res je sicer, da to uradništvo mora najti zaslonbo, ako »Kranjske hranilnice« ne bo več, pri Nemeih samih, res je pa tudi, da Slovenci nismo barbari, ki bi privoščili nemškemu uradniku »Kranjske hranilnice« beraško palico — radi tega bodemo molčali, ako se iz preostajajočega rezervnega zaklada »Kranjske hranilnice« — na lep način izpolnijo obveznosti napram uradništvu.

Tako smo strokovno opisali konec »Kranjske hranilnice«, na katerega sama misli, četudi se proti nje mu brani z vsemi štirimi; saj se je celo zlorabljalo v tistem »V pojasnilo«, ki se je razpošiljalo po deželi, pismo slovenskega ljubljanskega škofa na nemškega grofa z dne 22. septembra 1908, saj se je celo sklicevalo na razglas gg. Gozani in Kremenskih z dne 7. oktobra 1908, češ, da je ta razglas izdala ces. kr. deželna vlada — no — vsa taka sredstva ne morejo pomagati — vendar pa zaključujemo z nado, da bode dobil vsak vlagatelj »Kranjske hranilnice« izplačano celo svojo vlogo z obrestmi vred — saj mora na to gledati tudi e. kr. deželna vlada.

„Et mimini!“

Padel je sneg in pobelil naše poljane, pobelil naše čeri in gorovja. Pobelil jih je tudi nad Vranjo pečjo in Limbarsko goro, od koder se prelepo gleda na Ljubljano — dolgo vas — in pa tudi na Sv. Križ, kjer počivata naša narodna mučenika Adamič in Lunder. Pobelil je sneg naše gore in planjave, poskril je pod belo odejo zeleno rast, pokril in zadel je naravno življenje narave, ni pa poskril življenja v srečo naroda slovenskega, ni zatrl in ni zakril čutil, ki prevečajo našo dušo, kadar se spominimo, da je bil v letu 1908. dvajseti september. Groba sta zasuta, ni pa zasuto čuvstvovanje in pa jeza in srd nad 20. septembrom 1908; tudi ni zasuto, ker se zasuti ne da, tisto naše mnenje, ki pravi, da je poleg religije ljubezni, tudi religija sovražstva, katere smo se pa edino le naučili od preljubljenih naših na naših prsih izgojenih sostanujočih Nemcev, pri kojih pogledu nam

sili na usta vedno stari pravorek: »Hic niger est, —!«

Najprejšnji spomin nam je pač ta, da + Lunder in Adamič nista ničesar zagrešila, in vendar sta svojo slučajno navzočnost — naj nam državni pravdnik in državni rablji tega ne zamerijo — morala dne 20. septembra 1908 preletiti svojo mlado kri, nevedoč za kaj, da-si mi danes vemo, da le radi podivjane in nedisciplinirane soldateske. Kaj bo pa v »resnem« slučaju, če bo moral naš cesar s takimi vojaki operirati, ki v 24 urah postanejo tako nervozni, da se niti za komando ne menijo in kar tja v en dan streljajo. Žalostna nam majka! V vojski je treba hladne krvi in premišljenosti, kakor tudi previdnosti, in te se ima mladi oficir, čeprav nemškega rodu, pred vsem privaditi. Kako pa bomo branili državo, če bomo brez povelja tja v en dan streljali! Ali gospod oficir Mayer ve, kako je bilo l. 1870. pred Parizom, ko so Francozi po nepotrebnem in brez povelja vso svojo municijo postreljali in bili potem tepeni! Ali hoče on na take načine bitke dobiti, če niti v mirnih časih nima discipliniranih vojakov in sam najbrže ni discipliniran, nego ga vodi le tevtovski in soldateski furor. — Ali je porte-epée za to, da se nedolžna kri preliva, ali je za to, da služi za reč in v čast! Vprašamo! Sploh pa, gg. e. in kr. oficirji 27. pešpalka naj puste nas pri miru in naj ne provocirajo, ker sicer se lahko pripeti, da bode obveljal izrek: »Quousque tandem abutere patientia nostra!« Tudi mi smo ljudje in nemara boljšega kalibra, nego nemškutarski kanalčki.

Toliko kar se tiče vojakov, zaščitnikov naših mej in države.

Bilo je nekega lepega deževnega dne meseca julija 1893. — nedelja — ko je priredil »Ljubljanski Sokol« svoj izlet v neko prijetno pokrajino. Poleg so bili tudi pevec »Slavica« in v tistem izletnem kraju je bilo tudi precej bratov Hrvatov. Pri prosti zabavi se je reklo, da bi se bratom Hrvatom napilo in na to je bil popolnoma naraven odgovor, na j tisti napitnico izreče, ki je s temi gospodi najbolj znan. Dotičnik, ki je bil naprošen, da spregovori Hrvatom dobrozdravljje, in ki sedaj že ni več endi, je pa rekel: »jaz ne bom govoril, ich bin in der Competenz, govorite vi.« In govoril ni. — Nekaj let pozneje je dotičnik o dotičniku govoril s pokojnim Babbitom, pa je Janko Kersnik dejal, ali si kaj drugega od njega pričakoval. Bil je vedno »štreber«.

Se imamo stvari v spominu. Rečimo besedo o »Mestni hranilnici« in »Kranjski šporkasi«. Vrgli smo prijatelja Vazilija Petričiča, ker nam ni bil všeč, in tisti, ki je bil »in der Competenz«, je šel z njim. — »der Mantel fällt dem Herzog nach« ali kako že —! Pa hvala bogu, da sta obadva šla, smo imeli saj mir pred birokrati, ki so se vedno na sto strani bali pred vladno besedo, dočim stojimo mi na stališču, da nismo mi hlapi in sužnji deželne vlade, nego je ona naša uslužbenka, ki jo mi plačujemo. Ali veš ti butasti nemškoavstrijski Mihel in ti prečedna e. kr. vlada, ki sta že tolikanj neumnosti zagrešila, — kaj je slovenski groš in kaj je slovenska kri!! Najbrže tega ne veš, ker — ne razumeš!

Ko smo brata Vazilija Petričiča izglasovali, je seveda e. kr. vlada takoj našla povod, da je izrazila svoje mnenje. Saj vlada mora svoje mnenje izpovedati, in če je še tako — rečimo — neutemeljeno, nelogično ali pa — še kaj drugega. In tistikrat je e. kr. vlada na jezik barona Heina govorila modre in globokoumne besede, da ne gre, da bi bil Kollmann predsednik »Mestne hranilnice ljubljanske«, ker je obnem podpredsednik »Kreditne banke«. — No, gosp. Kollmann je bil Gorenjec in je kot tak pokazal svojo gorenjsko žilavost in svoj pogum rekoč: »Če je L. C. Luckmann lahko sam svoj bankir, obnem pa predsednik »Kranjske hranilnice«, potem se meni ne more oporekati predsedstva v »Mestni hranilnici«, od katere nimam nobenega dobčka.«

Tega ljudje morda ne veste, mi pa pravimo: čast Kollmannovemu spominu!

Dalje se vemo spominjati, da je neki ponemčurjeni ces. kr. vladni uradnik — revež na duhu — leta 1885. rekel: »Den »X.« sollte ich wählen, weil er mein Freund ist, den »Y.« müsste ich wählen, weil er der verfassungstreuen Partei angehört, den »Z.« muss ich aber wählen, weil ich kaiserlicher Beamte bin.« — Ali razumeš nemški Mihelj, da smo jezni? Saj ne kapiraš!

Zgodi se tudi, da se spominjamo časov, ko je v Postojni odhajajoči Laschan — plemtstvo je pri nas stvar za otroke in babice — v svojem navdušenju sam o sebi — notabene ob slovesu — rekel: »er (t. j. on) war ein guter Mensch« in tisti dobri človek Laschan je za par mesecev v svojem nemškem furorju strgal slovensko sodno dostavnico — uradno listino e. kr. državnih uradov.

LISTEK.

Na rodnih tleh.

Povest; spisal Fr. Rant.

(Dalje.)

Vrhovec ga je poslušal nezapupno.

»Ti bi rad mojo Anico zaradi njene dote in da bi si zagotovil izvolitev. Za svojega bodočega zeta bi moral iti v boj, tudi če bi se popolnoma podvrgel nasprotnikom. Če pojde po mojih željah, ne dobiš Anice nikdar.«

Tako je Vrhovec mislil, a vzlje temu ga je dr. Brnot zopet uklonil svoji volji in ga pripravil do tega, da je obljubil sporočiti mu odločitev še ta dan.

Gospa Vrhovčeva je bila mehka in dobrosrčna žena. Vzrasla je bila v malomestnih razmerah in malomestno je bilo vse njeno obzorje. Sreča jo je spremljala na vseh potih življenja in tako je bila vajena te sreče, da ni imela prav nobene samostojnosti.

Vrhovec je našel svojo ženo na vrtu in ji je s kratkimi besedami naznanil, da je dr. Brnot zasnubil Anico. Na njegovo veliko začudenje se

je gospa Vrhovčeva njegovega naznanila silno razveselila.

»Ah — to je prav! To bo lepo! Brnot bo gotovo imeniten poslanec. Pameten je, izvrsten govornik, zvit in eleganten. Ta postane še lahko minister. Ah, kako se veselim, da bom Anico lahko na Dunaju obiskovala. Seznanili se bomo z ekscelencami, še na dvorne plesse bomo povabljeni...«

Otročja brezskrbnost in naivnost gospe Vrhovčeve je običajno njenemu možu jako ugajala. Danes pa ga je razljutila.

»Meni ta ženin prav nič ne ugaja,« je izjavil Vrhovec, »in jaz upam, da ga bo Anica odločno odklonila.«

»Kdo ve, če se ne motiš,« se je zasmejala gospa Vrhovčeva. »Meni se zdi, da je Anica resnično zaljubljena v dr. Brnota. Zapazila sem že davno, da se Anica in Brnot rada gledata, in če sem Anico kdaj podražila, da postane nevesta Brnotova, ni nikdar ugovarjala. Tudi gospa Petteg je mnenja, da bi bil dr. Brnot prav primerna partija za Anico.«

To je bilo za Vrhoveca nekaj tako novega, da v prvem trenutku sploh ni prišel do sape.

»Ti si z Anico že govorila o tej stvari,« je končno zaklical Vrhovec. »Že kolikrat sem govorila! Še davi, ko si povedal, da pride

danes dr. Brnot k tebi, je Pavla podražila Anico, češ, snubit te pride. In ko sem jaz rekla, da je to prav lahko mogoče in verjetno, je Anica samo sramežljivo zardela in pobegnila v svojo sobo.«

»A jaz Anice ne dam in ne dam temu egoistu, temu brezsrčnežu, ki ljubi le sebe, in sicer nikogar in ničesar na svetu,« je zakričal ves obupan Vrhovec. »Kaj ne vidiš, da snubi Anico samo zaradi njene dote in da bi mene in napredne volice pridobil za svojo kandidato. Ti pa tudi nobene stvari ne znaš preudariti. Sama nečimurnost te je in iz gole nečimurnosti hočeš še lastnega otroka v nesrečo pahnuti.«

Zgodilo se je prvič, da je bil Vrhovec s svojo ženo osoren. Za trenutek je bila gospa Vrhovčeva tudi globoko užaljena, a kmalu je zopet zmagala njena dobrosrčnost. Imela je še solzne oči, a se je svojemu možu vendar v stari prijaznosti nasmehnila. Toda Vrhovec je bil preveč razburjen, da bi bil na to pazil.

»Govoril bom z Anico. Povedal ji bom vse, naj vzame drugega. Snubec ima dovolj. Naj izbere kogar hoče, vsakemu zaupam bolj kakor dr. Brnotu.«

»Kaj moreš dr. Brnotu ugovarjati,« je vprašala gospa Vrhovčeva. »Pravzaprav nič,« se je ljutil Vrhovec, »in ravno to me najbolj je-

zi. Vem, da je imovit mož in spreten advokat, izkratka mož, ki ima lepo prihodnost, a zdi se mi, da ga je golo samoljubje, da je egoist v najgrjem pomenu besede...«

»Po čem si to spoznal?« je zopet vprašala gospa Vrhovčeva in spravila s tem vprašanjem svojega moža v novo zadrego.

»Po čem — po čem?! Kaj misliš, da se ta prefriganec izda? Nikoli! Samo vtisk imam, da mu ni zaupati in jaz mu ne zaupam in mu ne zaupam.«

»Vtiski motijo,« je mirno rekla gospa Vrhovčeva. »Kolikrat si mi rekel, da ljudi ni smeti soditi po vtiskih, marveč po njih dejanjih. Ti imaš elabo mnenje o Brnotu — glej, gospa Petteg, ki mnogo občuje z Brnotom, ima o njem najboljšo mnenje.«

»Ta je pa merodajna, ta gospa Petteg,« se je rogal Vrhovec. »Kaj ne veš, da velja ta gospa Petteg za Brnotovo ljubico?«

»To so čenče,« se je smejala gospa Vrhovčeva. »Da v Topolni mnogo občujeta, je naravno. On je mlad in vesel, ona je mlada in se rada zabava. S kom pa naj v Topolni občuje?«

Vrhovec ni prišel v položaj, da bi bil na to pripomnil kaj odgovoril, ker je prišla iz hiše mlajša njegova hčer.

»Pojdi in govori zdaj z Anico,« je rekla gospa Vrhovčeva, »jaz zadržim med tem Pavlo na vrtu. A govori z Anico obzirno in previdno, ne tako, kakor si govoril z menoj.«

To je bilo vse maščevanje gospe Vrhovčeve za osornosti njenega moža.

Ko je vstopil Vrhovec v sobo svoje hčere, je Anica zardela do las, zavedajoč se, da ji je prišel oče naznaniti njeno srečo. Vrhovec je prijel svojo hčerko za roko in jo posadil tik sebe na zofu. Molče je ogledoval ta nežni, sveži obrazek in zrl v te globoke oči, iz katerih je odsevala plemenita duša njegovega otroka. Še nikdar ni bil čara svoje hčere tako spoznal, kakor v tem trenutku.

»Dete moje,« je dejal s pritaženim, nekoliko tresočim se glasom, »kaj ne, da se ti nič ne mudi zapustiti dom svojih staršev in da si srečna med nami, ki te ljubimo iz vsega srca?«

Anica ni ničesar odgovorila, nego samo povesila glavo ter stisnila očetu roko.

»Danes je bil dr. Brnot pri meni,« je nadaljeval Vrhovec. »Zasnubil te je, Anica. Ali ti je že razkril svojo ljubezen, ali si z njim sploh kaj govorila o tej stvari?«

»Ne, oče,« je komaj slišno odgovorila Anica.

(Dalje prihodnjik.)

Vas bomo že pogledali, vi c. k. državni uradniki. Časi so minili, ko je kak okrajni glavar a la Veste-neck mislil, da sme delati kot paša, da je Slovenec zgolj raja, minuli so časi, ko smo razne »štreberje« pardonirali radi tega, če so rekli: »ich bin in der Competenz«, minuli so časi narodne nlačnosti, ker mi smo od 20. septembra 1908 avanzirali za 30 let in to boste čutili Nemci in nemščurji in tisti, ki ž njimi držite, pa bodi vaše prepričanje sakrosakntno ali ne! Mi smo tukaj in vse kohorte 3. kora nas ne bodo spravile ob naše prepričanje, ob naš narodni ponos in ob naš narodni pogum. Nimate toliko »gavg«, da bi nas Slovence ugonobili, ker pravica je vendarle in ostane pravica.

Spominjamo se tudi še drugih reči, katere navajati bi bilo koristno, toda za danes dovolj, ker vemo, da se resnica nerada poslušaja, ker je ravno resnica. Mogoče so dotičniki tako strupeni, da ne morejo slišati, ali so pa tako odporni, da nečajo razumeti, da so na slovanskem Jugu tudi še ljudje, ki tvorijo po cesarski štetvi na 1¹/₂ milijona duš. Udušiti nas pa ne morete in nas tudi ne boste. Prihodnji morda še kaj spominov, Nemcem naj pa nekonfiscirani »Tugomer« pove:

A kdo si Ti? Ne veš li, da si bès? In kar smrdi še bolj, da Nemece si? Pes brani se pri nas imena tega, — Zalaja in obkolje ga razkačen, — Kdorkoli bi za Nemece ga poklical. Evo ti, narod slovenski!

Pred otvoritvijo državnega zbora.

Dunaj, 18. septembra. Predsednik gosposke zbornice, knez Windischgrätz, je konferiral z raznimi člani gosposke zbornice o bodočem državnozbornem zasedanju in o pravih za slavnostno sejo gosposke zbornice. V prvi seji državnega zbora predloži vlada zakonski načrt, s katerim se pooblasti, da uredi začasno trgovinske razmere s tistimi inozemskimi državami, katerim poteče trgovinska pogodba 31. decembra t. l. To je potrebno zato, ker z ozirom na razmere na Balkanu ni upati, da bi se mogle skleniti definitivne trgovinske pogodbe. Gosposki zbornici pa predloži vlada zakonski načrt za obrambo nalezljivih boleznih ter se določijo odškodnina, ki jo mora plačati država strankam za škodo, ki jim nastane pri izvedbi tega zakona.

Jugoslovanski minister?

Zagreb, 18. novembra. V političnih krogih se zatrjuje, da postane predsednik dalmatinskega deželnega zbora dr. Ivčević jugoslovanski minister-rojak.

Iz ogrskega državnega zbora.

Budimpešta, 18. novembra. Grof Bathyan je izjavil, da je bil v konferenci koaliranih strank pooblaščen, naznaniti zbornici, da koalirane stranke sprejmo državni proračun. Pri tej priliki se hoče baviti z narodnostnim problemom. Nemadžarski poslanci so se zvezali s socialisti ter razglašajo v svet, da so nemadžarske narodnosti na Ogrskem tlačene. Nadalje se je govornik bavil z velikosrbsko in velikohrvaško propagando. — Poslanec dr. Babić-Gjalski je govoril nad uro hrvaško. Govornik je dokazoval, da je Hrvaška edina dežela v monarhiji, kjer ni ustave, kjer se vlada absolutistično. Govornik je proračun odklonil, ker nima od sedanjega sistema zaupanja. — Poslanec Roje je zahteval, naj se tisti del proračuna, ki se tiče Hrvaške, predloži državnemu zboru ločeno. Nadalje je govornik kritikoval hrvaške razmere ter zahteval, naj se na Hrvaškem že enkrat ustanove normalne razmere.

Jugoslovansko kraljestvo?

Budimpešta, 18. novembra. »Budapesti Naplo« poroča, da je prišel sekijski načelnik zunanjega ministrstva, Jettel, v Budimpešto ter konferiral z Wekerlejem in Kossuthom. Jettel je baje prinesel ogrskim politikom v odobrenje načrt ministra barona Aehrenthala, ki se tiče trijalizma, ker pod dualizmom ni mogoče več zadrževati celokupnosti monarhije. Z Bosno ne vedo kaj početi, ker bi zaradi nje moglo priti do konflikta med obema državnima polovicama. Dalmatinsko vprašanje mora priti kmalu na vrsto. Aehrenthal hoče odcepiti Hrvaško in Slavonijo od Ogrske ter s to deželo ter Dalmacijo in Bosno ustvariti jugoslovansko kraljestvo. (Srečen, kdor veruje).

Naredba ogrskega trgovinskega ministra proti železniškim nesrečam.

Budimpešta, 18. novembra. Minister Kossuth je izdal na ravnanje državnih železnic naredbo,

naj z ozirom na množee se nesreče na železnicah, ki so posledica slabe discipline med uslužbenci, takoj suspendira vse uslužbence, ki so zakrivali kako nerednost ter uvede proti njim disciplinarno in kazensko postopanje.

Dogodki na Balkanu.

Izredne vojaške priprave v Bosni in Hercegovini.

Dunaj, 18. novembra. Vojni minister Schönau je povedal, da je zvišanje števila vojakov pri 15. voju posledica potrebne previdnosti v interesu prebivalstva; pri tem pa se je mislilo tudi na tiste, ki opravljajo zelo naporno službo ob mejah. Vojna uprava ne misli za sedaj na nobeno nadaljnjo izredno odredbo. Za vznemirjenje prebivalstva ni prav nikakega povoda.

Oficiozni »Fremdenblatt« je izvedel o izrednem zvišanju pri 15. voju od merodajne strani. Ta odredba obstoji edinele v tem, da se pridruže vojniki, ki so v aktivni službi, in sicer: 1. tretjeletniki, katerih tretje službeno leto poteče z 31. decembrom, in ki bi bili sicer odpuščeni 30. septembra; tem pridržanim se čas od 30. septembra šteje za orožne vaje. Nadalje se pridruže nadomestni rezervisti, ki so sedaj pri osemte-denskem vezbanju ter bi bili sicer po preteku teh dveh mesecev odpuščeni. Ni pa resnično, da bi se klicali rezervisti in nadomestni rezervisti, ki že niso sedaj v dejanski vojaški službi.

Vojne priprave v Črni gori.

Dunaj, 18. novembra. Z merodajne strani se potrjuje vest, da je zveza med Kotorom in Črno goro že več dni pretrgana. Na vrhovih pod Lovčenom so nastavili Črnogorci težke topove. Rodbine avstrijskih častnikov so že odposlane iz Kotora v druga dalmatinska mesta. Za vse posledice ob odgovorna črnogorska vlada. Vkljub tem izrednim črnogorskim pripravam pa se od poklicane strani izjavlja, da ni povoda za vznemirjenje.

Praga, 18. novembra. »Narodnim Listom« se poroča iz Cetinja: »Sedlo Dugo, ki tvori dohod iz Hercegovine v Črno goro, je zasedlo 8000 Črnogorcev. Brzojavna zveza med Cetinjem in Kotorom je pretrgana. Na Lovčenu, ki se vzdiga nad Boko Kotorško, so nastavili Črnogorci topove velikega kalibra. Topovi so namerjeni na mesto Kotor in na avstrijske trdnjave okoli Boke. Iz Kotora so že odpotovale rodbine častnikov in državnih uradnikov, vojaške in administrativne arhive so odpeljali, katoliške cerkve v Kotoru so poslale svoje zaklade drugim dalmatinskim cerkvam hraniti. Črnogorcev ni več v Kotor na semenj.«

Italija napram aneksiji Bosne in Hercegovine.

Rim, 18. novembra. Italijanski kralj še vedno ni odgovoril na pismo cesarja Franca Jožefa glede aneksije Bosne in Hercegovine. Zatrjuje se, da kralj kot ustavni vladar ne mara storiti tako važnega koraka, dokler se ne otvori parlament. Zato pa potem kraljev odgovor ne bo le formalen, kakor so odgovori drugih vladarjev, temuč vsestransko temeljit in jasen. — Minister Tittoni bo prihodnji teden poročal v parlamentu o zunanjem položaju. Glede aneksije Bosne bo sicer izrekel pritrjevanje Italije, toda obenem bo zahteval, da se skliče evropejska konferenca.

Prostovoljci za Srbijo.

Petrograd, 18. novembra. Srbsko poslanstvo nabira javno prostovoljce za slučaj vojne v Srbiji. Včeraj je bilo sprejetih 600 doloženih vojakov. Tudi v Moskvi se je ustanovila pisarna, kjer se vpisujejo prostovoljci za Srbijo.

Srbija za vojno.

Belgrad, 18. novembra. V ministrstvu je nastala kriza. Govori se, da sestavi Nikolić koncentracijsko ministrstvo, v katero stopijo voditelji vseh strank. To ministrstvo potem odloči o vojni. Ako se bodo takemu ministrstvu delale ovire, sestavi Pašić radikalno koalicijsko ministrtvo. V tem slučaju se razvije vojna po vstaških četah. Zadnje dni so se izvršile dislokacije važnih garnizij, kar dokazuje vojne namene. Štab drinskega artilerijskega polka je premeščen v Valjevo, druga divizija gorske artilerije pa v Aleksinac. — Vojni minister je ponudil demisijo zaradi znane afere v kragujevski municijski tovarni. Kralj dose-daj demisije ni sprejel.

Položaj v sandžaku Novi pazar.

Sarajevo, 18. novembra. Iz Sandžaka došli mohamedani poročajo o opasnem gibanju ob srbski meji. Položaj se smatra za zelo resnega.

Bolgarsko - turška pogajanja.

Carigrad, 18. novembra. Bolgarska vlada je ponudila družbi orijentske železnice 40 milijonov frankov odkupnine. Pogajanja se nadaljujejo.

Dopisi.

Iz Begunj pri Cerknici. »Slovenec« je prinesel v št. 263. znamenit članek »Begunjski neodvisniki«. Dne 15. t. m. je začela poslovati »Kmečka posojilnica« Begunjah; tega dne je izšel z namenom oni članek, da bi ljudi odvrnil od ustanovitve. Pobožna želja, da bi ta ostala mrtvorojno dete, se ni obnesla. Odbor in nadzorništvo je sestavljeno iz samih Meniševcev iz raznih vasi, člani so pristopili in plačali prvi dan 93 deležev, kar je za začetek povoljno. S tem je obstanek hranilnice zagotovljen, ker so vsi člani porok, da bo denar varno naložen po isti ceni, kakor pri raznih drugih podobnih zavodih. Odbor je povabil vse meniševske prvake k skupnemu združnemu delu, ne ozi-raje se na politično strankarstvo. Ponudil jim je vstop v nadzorstvo ter objavil v razglasih, da pri prihodnjem obnem zboru odstopi ves odbor, ako stopijo na površje delavnejše in sposobnejše moči. Obzaluje-mo, da je prevladala strast in strankarstvo. V sedanjih kritičkih časih, ko se zblizujejo naše političske stranke na skupno delo, na narodnem in gospodarskem polju, ko naše časopisje piše zmerno, kar iz sreča odobrujemo, in ko se naši voditelji zblizujejo za skupno delo — ni našlo vse to pri naših klerikalnih prvakah nobenega odmeva. Poklicali so z Dolenskega bivšega kaplana v Cerknici, Lavrenčiča, da jih je v sveti veri potrdil ter da naj se varujejo brezverskih, liberalnih posojilničarjev kot garjevih ovac. Razume se, da jim je priporočal svojo že davno ustanovljeno posojilnico v Cerknici kot najboljšo, ki vestno skrbi za vsa gospodarska naročila, kar kdo hoče in želi. »Vsak berač svojo malho hvali!« Mi nismo namenjeni delati konkurenco posojilnicama v Cerknici, pač pa skrbeti zase. Ker so drugod je raifajzenovke skoraj po vseh večjih vaseh, zakaj bi pri nas ne smelo to biti? Zadrugištvo se širi z lepim uspehom širom naše domovine, zakaj naj bi naša Menišija zaostala? Ker jo niso hoteli drugi ustanoviti, ustanovili smo jo mi z dobrim namenom, koristiti sebi in okolici. Obe posojilnici v Cerknici shranjata čisti dobiček zase, kar jima ne zavidamo, Meniševci pa nimajo od tega prav nič! Če hočejo nadalje dati naši prvaki dohodke v Cerknico, jim je prosto. K zadrugištvu se ne more siliti nobenega, povabili smo vse, kdor noče pristopiti, je njegova stvar. Kar se tiče očitanja in protesta, ker je zadruga začasno nastanjena brezplačno v stanovanju gospoda nadučitelja, ne odgovarjamo. Tudi na podlo smenjenje in zaničevanje ne reagiramo, ker taka pisava se že sama obsoja. Glede zaničevanja duhovnikov in gazenja blata bomo odgovorili prav jasno in jedrnatu takrat, ko boste povedali zadnjo besedo; mi nočemo biti cesebni, niti nečemo netiti sovraštva in časninarskega boja, katerega izživata na katoliški podlagi. Povemo odkrito in jasno še enkrat, da se zadruga ne bo vtikala nikdar v politiko, ker ni klerikalna, niti liberalna, marveč zgolj gospodarsko podjetje. Onim Meniševcem, ki hočejo sebi dobro s podporo zadruge — zadrugi pozdrav!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. novembra.

— **Konfiskacija.** Včerajšnja številka »Slov. Naroda« je bila zaplenjena zaradi izvirne brzojavke iz Cetinja o izrednih vojaških pripravah ob heregovinsko - črnogorski meji.

— **Volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu.** Slovenski delodajalci in delojemalci, ki imajo volilno pravico za volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu, naj shranijo svoje glasovnice, dokler ne dobe navodila, kam jih naj pošljejo.

— **»Kranjska hranilnica«.** Od 23. septembra se uradniki »Kranjske hranilnice« z delom preobčrjeni in se torej ni čuditi, če so slabe volje in odurni napram občinstvu. Tudi je uvaževati, da jih je malo strah za lastno bodočnost ali vsaj za običajne masne remuneracije. Toda vse ima svoje meje. Kar si uradništvo te šparkase z občinstvom dovoljuje, je že nekoliko preveč. Preprostega človeka, ki hoče dvigniti svoj denar, nahrujijo, kakor bi bil kak hudodelec. A ne samo to. Tudi begajo ljudi z obrekovanjem drugih zavodov, češ: »No, le glejte, kje boste denar naložili in pazite, da ga ne boste izgubili, ker ni nikjer tako varno naložen, kakor pri nas.« Tako in enako besedičenje mora vsak poslušati, kdor pride v »Kranjsko hranilnico« dvigniti svoj denar. No, kar se varnosti tiče, pač ni treba izgubljeni besed. Pri »Mestni hranilnici« jamel za vloge ljubljanska mestna občina z vsem

svojim premoženjem in s celo davčno močjo svojega prebivalstva. Pri različnih posojilnicah jamčijo vsi člani z vsem svojim premoženjem. To so jamstva, ki kaj izdajo, to so jamstva, ki izključujejo vsako najmanjšo nevarnost. Kdo pa jamči pri »Kranjski šparkasi« vložnikom za njih denar? Država ne, dežela ne in člani tudi ne. Edino jamstvo je rezervni fond! Spričo takih razmer pač ni dvoma, kje je denar varneje naložen, ali pri »Kranjski šparkasi« ali pa pri drugih zavodih!

— **Denarja jim manjka.** V Opatici je nekdo svoj čas — ni dolgo tega — najel 80.000 K posojila pri »Kranjski hranilnici«. Ko je sedaj čital po listih o zadregah »Kranjske hranilnice«, je odpovedal dobljeno posojilo s pristavkom, da denar tudi takoj vrne hranilnici, če mu ona vrne vnaprej plačane obresti. Vsebina odgovora »Kranjske hranilnice« je bila: »Le hitro pošljite — obresti kar odtegnite.«

— **Občinsko starejšinstvo županije tolminske** je v svoji seji dne 13. oktobra t. l. enoglasno sklenilo v imenu tukajšnje občine pridružiti se beli Ljubljani v sozalju na ustreljenih in ranjenih žrtvah dne 20. septembra t. l. in odločnemu protestu proti nezakonitosti in proti Slovonom krivičnemu vladnemu sistemu inproti birokratskemu nasilju proti nam Slovincem še posebej! — Županstvo v Tolminu, dne 5. novembra 1908. — Za župana: Vrtovec l. r.

— **O gospej dr. Kušarjevi v Kranju** se je zanesla govorica, da je ostala tudi po 20. septembru odjemalka Benediktove trgovine. Ta vest ni resnična. Imenovana gospa je poslala res 2. septembra klobuk v popravilo v Benediktovo trgovino. Ker klobuk po 20. septembru ni bil gotov, poslala je zaporedoma tri osebe ponj z naročilom, naj ji ga vrnejo popravljeno ali takega, kakršen je bil. Sedaj je ta klobuk v slovenski trgovini Skof - Wanek. Gospa Kušarjeva pa po 20. septembru ni prestopila praga nobene nemške trgovine.

— **Narodna nezavednost.** Kdor pride od sodišča doli po Miklošičevi ceti, se mu zablešči nasproti nad vhodom v hotel »Lloyd« nova tabla s samonemskim napisom »Eingang zum Hotel »Lloyd««. Lastnik tega hotela je Slovenec, napis na tabli pa je nemški, kako se to ujema? — Tudi na tabli zavednega Slovence Marčana v Prešernovih ulicah je še vedno napis »Fleischhauer«. Menimo, da bo ta opomin zadostoval.

— **Jubilej češkega časnikarja.** Urednik A n ý ž v Pragi je 15. t. m. slavil 25letnico svojega delovanja kot odgovorni urednik »Narodnih Listov«. V svojih mladih letih je bil urednik »Občana« na Moravskem. Kasneje je vstopil v uredništvo lista »Posel za Prahu«, nato pa v uredništvo »Narodnih Listov«. Po smrti urednika Josipa Baráka je prevzel 15. novembra 1883 odgovorno uredništvo »Narodnih Listov«, kateri posel še sedaj opravlja. Kot urednik se je udeležil ob strani dr. Julija Grega vseh narodnih in političnih bojev in je užival radi svojega izborne-ga, čistega značaja povsodi veliko spoštovanje in uvaževanje. An ý ž je odbornik »Ustredne Matice školske« in »Narodne jednote pošumavske«, deželni poslanec in član deželnega šolskega sveta. Kot tak si je pridobil neprecenljive zasluge za češko narodno stvar na šolskem polju. Kot zaslužnemu stanovskemu tovarišu in neumornemu delavcu na narodnem polju mu kličemo ob redkem jubileju: Na mnoga leta!

— **Dunajski detektivi.** Znano je, da je osrednja vlada radi septemberskih dogodkov poslala v Ljubljano nekaj svojih dunajskih policijskih uradnikov. V Ljubljani vlada sedaj že dalj časa popoln mir — dunajski policijski uradniki so pa še vedno v Ljubljani. Menimo, da bi bilo popolnoma v redu, če bi se te gospode, katere se na njihovih dunajskih službenih mestih zelo težko pogreša, pozvalo zopet tje nazaj. Upamo, da bode ta naša opozoritev zalegla — če ne, govorili bomo jasneje.

— **Nemškutarstvo v Novem mestu.** V Novem mestu obstoji obrtno-nadaljevalna šola. Dasi med učenci ni niti enega Nemece, dasi večina vajencev niti nemškega ne razume, vendar je pouk na tej šoli — nemški in izdajajo se šolska izpričevala samo v nemškem jeziku. Da pouk na tej šoli, kjer večina učencev ne razume učnega jezika, ne more biti uspešen, se razume samo ob sebi. Apelu-jemo na merodajne faktorje v Novem mestu, naj ukrenejo vse potrebno, da se bo v obrtni nadaljevalni šoli čimpreje uvedel slovenski učni jezik in da se bodo izdajala slovenska izpričevala. Pripominjamo, da so se v času, ko je bil prof. Reiser na tem zavodu, izdajala dvojezična izpričevala, kdo je uvedel sedaj zopet samonemško, ne vemo.

— **Nerazumno sumničenje.** Pred-včerajšnjim smo priobčili pismo, ki

je razpošilja Franc Drogenig, lastnik trgovine R. Miklauc v Stritarjevi ulici. Pismo je polno hinavščine in svetohlinstva. No drugega od spodnještajerskega nemškutarja pričakovati ne moremo. Kar je za posebno lepa čednost Drogenigova, je pa njegovo sumničenje slovenskih trgovcev, da so mu nevoščljivi, da ima srečo v trgovini in da si je s slovenskim denarjem tako opomogel, da ima kar tri trgovine. Tako sumničenje je umazanost prve vrste in če misli Drogenig, da bo njegova trgovina, ki zdaj tako »cvete«, s tem kaj pridobila, se prebito moti. Kakšno dobro blago pa prodaja Drogenig v svojih trgovinah, so pa ljudje nekoliko drugačnega mnenja, kot on v svojem pismu. Bilo je kupljeno svoj čas pri njem sukno tako preležano in za nič, da se je nosilec iz njega narejene obleke toliko časa jezil, dokler jo je nosil. Nosil je pa ni dolgo. Menda bo pri Drogenigu in njegovi kričeji reklami tako kot pri prodajalcih židovskega pofta. Tudi ti vpijejo, da imajo najboljšo blago, kdor pa kupi enkrat pri njih, ga drugič ni več k njim. Če se Drogenig meša med člane cesarske hiše, škofo in vero, je to njegov okus, vendar bo vkljub temu vsak Slovenec vedel, da so trgovine R. Miklauc v Stritarjevi ulici, »Pri škofo« na Pogačarjevem trgu in »Pri Miklavžu« v Medeni ulici last nemškutarja Drogeniga.

— **Značilna izjava nemškega žandarja.** V mariborski »Marburger Zeitung« beremo pritožbo nekega nemškega orožnika, ki je moral prvi teden službovanja v Ljubljani, t. j. po 18. septembru, ležati na golih tleh, potem pa na slamnici na tleh. Nato pa piše: »Po natančnem razmotrivanju dejanskih razmer se absolutno ne da več opravičiti, zakaj se pravzaprav to moštvo (orožništvo) zadržuje (v Ljubljani) in to tembolj, ker mu je tudi v služajju potrebe vsled neznanja slovenščine onemogočeno vsako delovanje.« Ta izjava je prav značilna. Nemški žandar priznava, da je bilo tako veliko zastraženje Ljubljane popolnoma odveč, ker so bili ljudje dovela mirni. Posebno je pa značilna izjava, da je bilo žandarju, ki ne razume slovenščine, onemogočeno vsako delovanje tudi v slučaju potrebe. Spominjamo se na eno izmed obravnjav pred tukajšnjim okrajnim sodiščem, kjer se je šlo za psovko »žandarska svinja«. Takrat je bil kot priča zaslišan neki tirolski žandar — Tirolec je znan, da vsako stvar bolj počasi kapira — in ta žandar nam je pravil pod prisego, da se je tekem par dni, odkar je patroliral po Ljubljani, naučil toliko slovenski, da je obtoženca natančno razumel in ustnil dotično slovensko psovko. Obtoženec je bil na podlagi izpovedbe tega tirolskega žandarja obsojen. Zdaj pa pride gornještajerski nemški žandar, ki glede intelektualnosti ne bo zaostajal za Tirolecem, ter pravi, da nemški orožnik v Ljubljani ni mogel in ne more opravljati svoje službe, ker ne razume slovenščine! Ali je tirolski ali gornještajerski žandar govoril bolj resnico, prepuščamo preudarku čitateljev!

— **Preložitve velikih počitnic na ljudskih šolah** v ormoškem okraju je sklenilo že več krajinjskih šolskih svetov in posameznih občin, da se velike počitnice na ljudskih šolah prelože iz praktičnih ozirov v mesec september in oktober, kakor je vpe-ljano že pri več šolah po Srednjem in Zgornjem Štajerskem.

— **Cvetke z vrta profesorja Schafferja.** Profesor Schaffer, ki počuje v gremijalni šoli matematiko, ima za slovenske dijake ta-le izbrani šopek cvetk nemške kulture: »Rind-viehe, Rhinzeros, Schafsköpfe, Gesindel, Fakine, Ar... gesichter, Lauskerle, Affengesichter itd. Da mora tak pedagog doseči lepih uspehov, je čisto gotovo, zato vprašamo gremij trgovcev, če so mu znani ti izbruhi sina »Eidelvolka«?

— **Slovenska trgovina v Kočevju.** Jutri, 20. listopada, dobijo Kočevci prvo slovensko trgovino. O tem piše »Belokranjec«: Po dolgih bojih, po neumornem delovanju tukajšnje slovenske posojilnice, je ta novi velevažni korak značaiti kot velik uspeh na narodnem polju slovenstva. Tvrška Pevo & Kozelj, že nastanjena v Vel. Laščah, je sedaj premestila svojo centralo v Kočevje. Posebne važnosti je to za naše slovenske trgovce in Bele Krajine in Kostelske doline, ki so dosedaj dobivali svoje blago le pri kočevskih nemških trgovcih. Ne samo, da so te tvrške že desetletja odirale — kakor kaže bogastvo in šopirjenje kočevskih trgovcev — posamezne meščane in kmetovalce, ki so kupovali pri njih, tudi slovenskim manjšim trgovcem niso priznavašale s svojimi nesnosnimi cenami. Vez sorodništva, ki jih brati v zasebnem življenju, je segala tudi v kupbijsko delo. Delali so skupaj, eden kakor drugi, vsi enako odirali

na vsi enako bogateli od žuljev slovenskega prebivalstva. Konkurenca, tekmovanje se ni zdelo potrebno nikomur. Izprevideli so, da vsi lahko dobro izhajajo — slovenski kmet ima tak dovolj denarja. Zato neprimerno niso cene in še slabo blago. Temu koriščenju se je naredil konec z otvoritvijo prve slovenske trgovine. Kolikor poznamo trdka Pevc & Koželj, se bode dobivalo dobro blago po ugodni ceni — delalo se bode solidno na narodnih tleh, da bo zadovoljen i kmetovalec sam, v prvi vrsti pa slovenski trgovci po deželi. Trdka bo oddajala blago na debelo in drobno. Nadejamo se, da se bo naše slovensko občinstvo, ki bo po opravihi zahajalo v Kočevje, posluževalo in kupovalo vse svoje potrebščine le v slovenski trgovini. Z otvoritvijo prve slovenske trgovine se bode napovedal boj s konkurenco sedanjim neznosnim cenam nemških trgovcev. Trdka bode le v bask slovenskemu življu, in marsikateri novič, ki je sedaj romal po nepotrebnem v žep požrešnih kočevskih Nemcev, bode slovensko občinstvo ohranilo zase, porabilo za boljše namene, kot v podporo nemštva v mili domovini slovenski. Slovenske trgovce, ki naročajo svoje blago iz Kočevja, in drugo slovensko občinstvo sploh, naj ne moti dejstvo, da bodo vsi kočevski trgovci takoj padli s cenami, kakor hitro se otvori slovenska trgovina. Marsikateri nemški bogataš trgovec bo ponujal svoje blago pod lastno ceno, v zgubo, prav tako kakor že delajo nemškutarji v Ljubljani. Ves trud prihodnjih par mesecev se bode za kočevske maguete osredotočil v namenu, prej kot mogoče uničiti slovenskega trgovca edinega konkurenta; kadar se jim ta želja uresniči, potem bodo s cenami zopet lahko mirno poskočili. Načelo slovenskega trgovca bode le, postreči vsemu občinstvu z dobrim in svežim blagom in po ugodni ceni. Narodno zavedni Slovenec bode kupoval vse svoje potrebščine le pri slovenskem trgovcu. Svoji k svojim! Trdka Pevc & Koželj kupuje z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom, in bo glavna zaloga moke V. Majdiča. Na spomlad se trgovina razširi tudi na druge predmete. Trdka se nahaja v hiši slovenske „Kočevske posojilnice“ na glavnem trgu. Slovenskim trgovcem po deželi, ki imajo kake obveznosti pri nemških trgovcih v Kočevju, je na razpolago tudi slovenska „Kočevska posojilnica“. Svoji k svojim!

Celjska nemška šparkasa na poti ljubljanske nemške Kranjske hranilnice. Tudi celjski šparkasi se je jelo slabo goditi. Ljudje vedno bolj dvigujejo denar, vlagatelj je pa zmerom manj. Pretekli mesec se je vložilo samo polovico tega, kar se je dvignilo. Letos je izgubila ta šparkasa že skoraj en milijon na hranilnih vlogah. Ker se zdaj govori, da namerava prevzeti še prek in prek zadolženo nemško hišo v Celju, bodo vložniki še v večjih skrbih za svoj denar, kakor so bili doslej in dvigali ga bodo še v večji meri in številu. Celjska nemškutarja bo kmalu ponižnejša, ko bodo usihali viri, od kjer teče njena prevzetnost! Tak je odgovor na Ptuj!

Oseba vest. Okrajni komisar dodeljen v službovanje naučnemu ministrstvu g. dr. Fran Skaberne je imenovan ministrskim podtajnikom v istem ministrstvu.

Iz šolske službe. Izprašana učiteljska supletinja gđc. Marija Bajt je pripuščena k brezplačni šolski praksi na Viču pri Ljubljani.

Učiteljske vesti na Koroškem. V pokoj je šel nadučitelj v Spod. Dravo gradu Lenart Voglar ter dobil pri tej priliki naslov ravnatelja. Nadučitelj v St. Jakobu v Rožni dolini je postal Fr. Gornik. Podučitelj oziroma podučiteljica so postali: J. Jesch v Dječah, J. Piesch in K. Ullmann, v St. Jakobu v Rožni dolini, Jožefina Skočir v Timenichah in J. Unterranner v Globasnici. Na Zilo je premeščen učitelj Fr. Türk iz Arij. Službi so se odpovedale Olga pl. Dobrowska v Timenichah, Helena pl. Gozzani v Kotmari vesi in Pija pl. Koschin na Zili.

„Wollen Sie mitfahren?“ tako je nahrulila v nedeljo patrolja 27. pešp. na Starem trgu gostilničarja Zupana, ko je šel čez cesto. Takega drznega obnašanja vojakov 27. pešpolka smo že sili!

Solastnik tvrde Götzel-Lebar, g. Dragotin Götzel, ni z židom Götzelom, ki ima smolo po sejmih na deželi, v nobenem sorodstvu. Gospod Dragotin Götzel je vrl Slovenec.

Na tukajšnji c. kr. II. državni gimnaziji se bode v soboto, dne 22. novembra vršil prvi roditeljski večer, pri katerem bode šolski svetnik dr. J. Bezjak predaval o vzgojnem pomenu čitanja dobrih knjig. Ravnateljstvo prav vljudo vabi k temu predavanju cenjene starše oziroma njih namestnike.

Pri zborovanju mest na Dunaju zastopa mestno občino ljubljansko magistratni ravnatelj gosp. Voučina.

Za kočevskega Sokola nabral g. Evgen Juvane iz Sodražice pri „Cenetu“ v Ribnici 12 K in poslal ta zvesek kočevski posojilnici. Družbica kočevskih Slovencev izročila posojilnici 284 K. Na zdar!

V veliki dvorani hotela „Union“ se vrši prihodnjo nedeljo 22. novembra velik družinski večer z bogatim sporedom orkestra „Slovenske Filharmonije“ in slov. glasbenega društva „Ljubljane.“ Posebno pozornost bo gotovo vzbujal nastop slikarja karikatrista Emerja pod katerim se skriva snan ljubljanski slikar, ki bo risal „Ljubljanske slike v secesionistični luči“ in zopetni nastop bivšega odličnega komika slov. gledališča g. Urbaučiča (Podgrajskega), ki izvaja: „Posebnosti g. Petra Smole, velik komičen prizor s hipnotiziranjem, najnovejšim automatom in ljubljanskim zgodovinskim topom. Po sporedu ples.

Spomladansko izvežbanje domobranskih novincev se prične 22. marca 1909. Skupno z njimi bodo pozvani na izvežbanje tudi domobranski nadomestni rezervniki, v kolikor se to ne zgodi v jeseni.

Zdravstveni tedaj za jeclja-joče otroke bo 14. februarja do 20. marca 1909 na učiteljski in na treh ljudskih šolah na Dunaju.

Ponorejeni 20 vinarski novci zopet krožijo po Ljubljani in okolici. Falzifikati so zelo podobni pravemu denarju, razločujejo se pa od njega v tem, da so narejeni iz prave mehke svinčene zmesi. Letnico imajo 1894. Z njimi je bilo že več strank opeharjenih.

Opozorilo. Kakor poročajo ameriški listi sta družba: „Narodni Slovenski Spolek“ in banka P. V. Rovniak & Co. v Pittsburgu v Pensilvaniji, s katerima je bilo več naših rojakov v denarno kupčijskih zvezah, doživeli v zadnjem času občutne denarne izgube. Kdor se za stvar zanima, so mu pri c. kr. okrajnih glavarstvih, oziroma v Ljubljani pri mestnem policijskem uradu na razpolago vsa tozadavna, potrebna pojasnila.

Trgati ali izrezovati znamke iz poštih spremnic, poštih in plačilnih nakazil je prepovedano. Povodom prejema zavojev ali denarnih zneskov k poštanim ali plačilnim nakazilom so prejemniki samo upravičeni si pridržati odrezek poštne spremnice ali nakazila. Na spremnicah ali poštih nakazilih prilipljene znamke ni dovoljeno prejemnikom niti deloma odtrgavati ali izrezovati. Poštna uprava si pridržuje pravico zavrniti izročitve zavojev ali denarnih zneskov in smatrati pošiljatev kot nevročljivo, če je prejemnik proti tem določbam, znamke iz poštne spremnice ali poštne nakazila odtrgel ali izrezal in se branil, jih dati nazaj ali pa povrniti njih napovedano vrednost.

Odprava znanih voznih cen na Južni železnici Od 1. januarja naprej uradniki in ofisirji ne bodo dobivali na Južni železnici nič več znanih voznih cen. Železnica misli s tem povečati svoje dohodke letno za 400.000 K.

Ujeta papiga. Pred enim tednom se je zaletela na Skaručno papiga, golobje velikosti, po hrbtu in perutih siva, po prsih in trebuhu krvavo rdeča. Po glavi je blede rdeča in ima, kadar se razburi, lepo perjanico. Komur je pič ušel, naj se zgasi pri šolskem voditelju na Skaručni.

Narodna čitalnica v Ribnici uprizori v nedeljo, dne 22. t. m. tridejansko burko „Veharjevo letovišče“.

Iz Novega mesta. Ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda priredi v soboto, dne 21. t. m., v čitalničnih prostorih zabaven večer z dramatično predstavo „Cigani“, malomestna šaloigra s petjem v treh dejanjih Pevske točke spremlja salonski orkester. Po igri ples. Začetki ob 8. uri. Buft in gostilno oskrbi odbor ženske podružnice. Ker so vloge v spretnih rokah in prireditev g. stilne skrbno aranžirana, se je nadejati prav prijetnega in dobro obiskaneve večera tembolj, ker je dohodek v korist društva.

Potres. Včeraj zjutraj ob 5. je bil v Novem mestu precej močan potres. Smer je šla od jugovzhoda proti severozapadu. Čulo se je 6 sekund trajajoče podzemeljsko bobnenje. Četr ure pozneje je bil drugi slabši potres. Škode ni nobene.

Nesreča. Jakličev hlapc iz Črnomlja je tako nesrečno padel z voza, da so ga konji vlekli še nekaj časa naprej. Ker so ceste ravno nasute z ostrim kamenjem, se je tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnišnico, ker ima na hrbtu take rane, da mu sapa ven uhaja. Več previdnosti pri vožnji, fantje. Vselej se človek ne ponesreči, toda enkrat zadostuje za vselej.

Uradne vesti. Na dvorarsdaioi v Podkraju je zasesti definitivno me-

nadučitelja. Prošnje je vlagati do 18. decembra t. l. pri okrajnem šolskem svetu v Postojni.

Uzmevič. Blizu St. Petra na Krasu so trije ogrski falotje, krojač, čevljar in dijak, vzeli nekemu kmetu žepni robec, v katerem je imel denar. Denar so si lepo razdelili med seboj, robec pa vrgli pod klop. Kmet tatvine ni opazil. Pač pa jo je opazil neki sopotnik, ki je dal tatiče pri prihodu vlaka v Trst aretirati.

„Südmark“ je kupila v St. Iju Štefičeva kmetijo na Stari gori.

Pri graških občinskih volitvah so bili včeraj v III. razredu izvoljeni 4 nemški svobodomiselnici in le 2 soc. demokrata, dočim so dosedaj imeli ta razred skoraj sami socialisti demokratije.

Novo slovensko društvo v Gorici. „Zveza narodnih društev“ na Goriskem prav lepo napreduje. Sedaj ima že okoli 90 društev. Posebno je hvale vredno, da ustanavlja društva tudi v Gorici, kjer je toliko slovenskega življa za katerega se doslej skoro nihče ni nič brigal. Eno društvo je ustanovila „Zveza“ v Gorici v Rožni dolini, drugo pa pred kratkim z imenom „Sočebčan“ v onem delu mesta, ki leži ob Soči proti St. Andrežu; tam je dosti slovenskega kmečkiga prebivalstva. Društvo je pristopilo takoj lepo številu članov. Predsednik je kmetovalec Alojzij Brajnik.

Pet gorških Slovencev je ponesrečilo v premogokopu Radbod pri Hamnu na Vestfalskem. Ti so: Andrej, Tomaž, Anton in Ivan Kravanja iz Soče št. 104 pri Bovcu. 70 let stari oče je izgubil hkratu vse svoje odrasle sinove. Ponesrečil je tudi Jožef Cuder iz Soče pri Bovcu.

Porodne razprave v Gorici se prične 26. t. m. Doslej so določene štiri: proti Josipu Bercetu iz Dornberga, ker je ogoljufal neko gorško laško posojilnico; proti Francu Drašlerju radi ponarejanja denarja; proti Avgustu Semoliču radi roparskega napada na mlinarja Petra Furlana in ena radi uradnega poneverjenja.

Poskušan samomor vojaka. V Gorici na Gradu se je vrغل iz drugega nadstropja pionir Stark baje radi tega, ker ga je neki korporal vedno trpinčil. Vsega pobitega so prenesli takoj v vojaško bolnišnico. Ni upanja, da bi okreval.

Iz dimnika je padel 47letni dimnikar Ivan Korte v Gorici. Padel je kake 3 m globoko ter se nevarno poškodoval.

V krvi so našli ležečega v Gorici v ulici Morelli 49letnega „regnicola“ Angela Rigaa. Na glavi je imel dve rani. Pasantje so ga prepeljali v bolnišnico. „Regnicolo“ je bil natrkan pa je padel ter se močno pobil po kameniti ulici, vendar pa hitro pritakajo, da ga je morda kdo napadel.

Mrtvo pod oknom domače hiše so bili našli pred kratkim v Renčah na Goriskem 27letno poročeno Ivanu Plahuto. Ker nista živela z možem v hamoniji, se je marsikaj govorilo radi te smrti. Sodnozdravniška komisija je dala truplo izkoprati ter konstatovala po raztelesenju, da je umrla Plahuta, ker si je zlomila vrat. Ker se je pokojnica poznala, da je včasih zmešana, se sodi, da je najbrže sama skočila skozi okno, ki je visoko od tal kakih 8 metrov.

Posledice novega vina. Andrej Lukežič iz Renč ni poznal moči novega vina, zato se ga je preveč nasrkal. Ker je bil goreč in ognjen, pokazal je tudi svoji ženi ljubezen s pestjo. Žena je utekla z enim otrokom ponoči iz hiše k sodnikom Andrej Lukežič pa je hotel imeti drugega otroka, 3 mesece starega. Tega je nosil — ne ve se kod — ter prinesel slednjič zjutraj na vse zgodaj mrtvega k sosedu. Ko mu je sosed povedala, da je otrok mrtev, je jokal, a kmalu potem bežal proti Gorici, kjer so ga že drugi dan aretirali. — Komisija, ki je prišla, je dognala, da je otrok umrl radi prebite lobanje. Splošno se sodi, da je Lukežič to storil v pijanosti.

Za preiskovalnega sodnika se je izdal v Trstu 21letni črkostavec Jožef Giraldi in napravil pri nekem urarju zapisnik o tožbi, ki jo je vložil ta zaradi razžaljenja časti. Giraldija so zaprli.

Tovarna zgorela. Na Sušaku je pogorela tovarna za tēr, last tvrde Derenčin Škoda je velikanska, a še ne dognana.

Zagrebu primanjkuje vode. Kakor na Dunaju, tako je tudi v Zagrebu veliko pomanjkanje vode in med prebivalstvom se že širi strah, da bo nekega dne Zagreb čisto brez vode, če ne bo drugega vremena.

Samomer. V Zagrebu se je za bodla ofcirjeva vdova Sidonija Stanić z zarjavim bodalom v vrat in umrla na strupljenju krvi.

Semenj. Dne 18. t. m. je bilo na drugi mesečni semenj sa konje in goveje živino prignanih 149 konj in

volov, 97 krav in telet, skupaj 246 glav. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, ker so po njo prišli Lahji, pri konjih pa srednja. Cena goveji živini je bila od 56 do 68 v kg žive vage.

Tatvini. Trgovci g. Ivanki Erbežnikovi sta bili izpred trgovine na Marije Terezije cesti ukradeni dve ženski spodnji krili. — Natakarioci Nežiki Podrekarjevi je bila ukradena srebrna ženska ura s srebrno ovratno veričico, v skupni vrednosti 31 K. V enem slučaju je storilec znan.

Navarna igrača. Danes zjutraj je na Poljanskem predmestju po vrstu streljal neki deček s flobert pištolo. Ker je bila za po cesti idočo pasante nevarnost, se mu je pištola odvzela.

Iz hiralnice je ušla danes ponoči posestnikova hči Marija Jakličeva in hodila po mestu bosonoga. Policija jo je oddala nazaj.

Pobegnula sta včeraj od dela pri zgradbi jubilejske hiralnice na Stari poti dva prisiljenca. Krenila sta proti Ježici.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 422 Slovencev, Hrvatov, Poljakov in Ogrov. 15 Macedoncev se je odpeljalo iz Zagreba, 34 pa iz Beljaka v Möllbrücke.

Izgubil je urarski vajence Ivan Bardorfer srebrno cilindar uro.

Železato vino lekarnarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, vsebuje netaučno bolnemu organizmu potrebno množico železa ter ga vsled tega najtoplejše priporočamo. Glej lasnat!

Drobne novice.

Smrtnevarno se je pobil češki državni poslanec Spaček, ker so se mu konji splašili ter se je voz zvrnil.

Dva rumunska spomenika so razstrelili z dinamitom v Blassendorfu na Ogrskem in sicer spomenik rumunske svobode in kameniti križ na grobu voditelja rumunskemu voditelju Janku.

Novo titulare v armadi. Pri pehoti se bodo imenovali zanjprej feldcajmajstri generali pehote, častniški namestniki pa praporščaki (Fähnrich).

Zaroka med Abruškim vojvodom in ameriško milijonarko Elkinsovo se je baje razdrila ter je vojvoda Elkinsovi vrnil dano besedo.

Srbski kralj Peter je baje resno zbolel za vnetjem mišic.

Grški kralj je prišel na obisk k italijanskemu kralju.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik« ima v št. 11. naslednjo vsebino: 1. Razširjenje delokroga gremija trgovcev v Ljubljani. 2. Zgodovina trgovine. 3. Kaj mora slovenski trgovec vedno pred očmi imeti. 4. Inventura in bilanca. 5. Iz trgovske prakse. 6. Raznoterosti: Quantité négligeable! — Komentar. — Gibanje za gospodarsko osamosvoje slovensko. — Slovenski trgovec in obrtnik. — Po velikih dogodkih historičnega septembra. — Kranjska hranilnica. — Občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani. — Trgovska šola v Ljubljani. — Starostno in invaliditetno zavarovanje. — Deželno mesto penzijske zavarovalnice. 7. Društvene vesti. 8. Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani. 9. Oglasi.

Telefonska in brzoglavna poročila.

Slovenski shodi v Petrogradu.

Petrograd, 19. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) »Obščestvo slavjanskaj vzaimnosti« priredi danes večer v dvorani »dvorjanskega sobranja« velik shod, posvečen slovenskemu vprašanju. Na shodu bosta govorila poslanca gosudarstvene dume V. A. Maklakov in grof Vladimir Aleksandrovič Bobrinskij ter belgradski vseučiliški profesor dr. Košutič. Za shod vlada v vseh ruskih krogih najživahnejše zanimanje. Prijavile so se odlične osebe iz najvišjih slojev, da se udeleže tega shoda. V soboto prične v dvorani mestnega občinskega sveta s serijo predavanj o slovenskem vprašanju vseučiliški profesor Aleksander Lvovič Pogodin, ki je lansko poletje bival tudi v Ljubljani. Pogodin bo govoril o teh-le temah: »Slovensko vprašanje v Avstriji«, »Poljaki in germanizem v Prusiji«, »Balkansko vprašanje« in »Skupni interesi Slovanov in Turkov«. Čisti donesek predavanj je namenjen za srbsko društvo »Rdečega križa«.

Madžar — ameriški minister.

New York, 19. novembra. Za ministra notranjih del v Združenih državah je imenovan Madžar Samuel König.

Dr. David Starčević umrl.

Zagreb, 19. novembra. Včeraj ob 5. popoldne je v Jaski umrl znani hrvaški politik dr. David Starčević. Pokopljejo ga v Sestinah poleg njegovega velikega strica dr. Ante Starčevića. Pokojnik je stal v osemdesetih letih na čelu narodne borbe proti Kluenovemu tiranstvu. Khuen ga je dal zapreti in vreči v ječo, iz katere je prišel stirt na duši in telesu. David Starčević se je lani skupno s svojim bratom dr. Mile Starčevićem ločil od dr. Franka, s čimer si je med hrvaškim narodom zopet pridobil svojo preje že izgubljeno popularnost.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 19. novembra. V nedeljo je sklican skupni ministrski svet pod predsedstvom ministra zunanjih del barona Aehrenthala. Razglašeno, da se bo pri tej seji razpravljalo zgolj o gospodarskih odnošjih v Bosni in Hercegovini. Na to ne verjame nihče, ker se ve, da se bo na tej seji obravnavalo o velevažnih političnih vprašanjih.

Srbska skupščina.

Praga, 19. novembra. »Narodni Listy« javljajo iz Belgrada, da se takoj po prihodu ministra dr. Milovanovića skliece tajna seja skupščine, v kateri bo minister poročal o uspehu svoje misije v inozemstvu.

Minister dr. jaček na Moravskem.

Dunaj, 19. novembra. Češki minister - rojak dr. Začek se je odpeljal v Brno in Olomuc, kjer mu nameravajo Čehi privediti sijajen sprejem in velike ovacije.

S črnogorske meje.

Dubrovnik, 19. novembra. Na Lloydov parnik iz Kotora je v Gružu čakala velikanska množica, ker se je razširila vest, da je včeraj prišlo do krvavega konflikta na črnogorski meji. Potniki z Lloydovega parnika so izjavili, da jim ni ničesar znanega o kakšnem konfliktu. Vojna uprava je vse storila, da z uspehom odbije vsak sovražni napad.

Dubrovnik, 19. novembra. V vojaških krogih se zatrjuje, da je v Kotoru toliko vojaštva, da položaj za slučaj kakšnega napada vsaj za prvi moment ni nevaren.

Nevaren položaj.

Belgrad, 19. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Položaj je vsak dan bolj resen. Vkljub temu hoče Srbija oborožena in popolnoma pripravljena čakati na rezultat evropske konference. Avstro - Ogrska hoče na vsak način ustvariti casus belli. Ker vé, da je vojna neizogibna, misli, da je zanjo bolje, ako se čim prej prične. Tu ne veruje nihče, da bi še do božiča vladal mir. V vladnih krogih zatrjujejo, da je srbska vojska že popolnoma oborožena z najmodernejšim orožjem in preskrbljena z vsem potrebnim.

Razpust goriškega deželnege zbora?

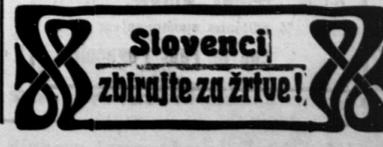
Dunaj, 19. novembra. Tržaški namestnik princ Hohenlohe pride v kratkem v Gorico, da posreduje med goriškimi strankami. Ako se mu ne posreči doseči med strankami sporazuma, bo goriški deželni zbor razpuščen v prvi polovici meseca januarja.

Kdo provocira?

Belgrad, 19. novembra. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) Tukajšnji poslaniki Anglije, Italije, Nemčije, Rusije in Francije so svetovali srbski vladi prijateljsko, naj umakne vojsko od mej in onemogoči formiranje vstaških čet. Min. pred. dr. Velimirovič je izjavil, da vojska ni na meji in da se čete ne formirajo pod protekcijo vlade. Ministrski predsednik je pri tej priliki opozoril zastopnike velikih sil na prekoračenje meje posameznih oddelkov avstro-ogrskje vojske, na odredbe, ki jih je Avstro Ogrska brez vsakega povoda ukemila proti privatnim in službenim osebam in tudi proti srbski državi. Dr. Velimirovič je izročil zastopnikom vesele popis raznih slučajev, a kot dokaz prekoračenja meje je pokazal kapo, sabljo in oficirski daljnogled avstrijskih dragoncev, ki so prestopili na Drini mejopa so morali bežati pred srbskimi kmeti in so pri tem izgubili imenovane predmete. Kapo je izgubil neki Tsohernek od enajstega polka dragoncev, kakor je napisano v notranjosti kape.

Otvoritev turškega parlamenta.

Carigrad 19. novembra. Parlament se otvori šele 15. decembra, ker je nemogoče, da bi mogli vsi poslanci iz tako oddaljenih krajev priti preje v Carigrad.

Listnica uredništva.
Čitatelj v Trstu. V nedeljo ni slovenske predstave.

Sarg glicerina *strijeno in tekoče*
Mjilo
aparatura kate
bele in rdeče.
Babi se povzeli.

Meteorološko poročilo.
Mina nad morjem 908. Srednji krašnji tlak 728.9 mm.

novem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura tava v °C	Vetrovi	Nebe
18	9. zv.	743.4	0.4	sr. jug	dež.
19.	7. zj.	739.4	0.4	brezvetr.	"
	2. pop.	735.4	1.8	sl. jvzhod	"

Srednja včerajšnja temperatura -0.4, norm. 30. Padavina v 24 urah 47 mm.

Trgovski pomočnik

izvežban železninar, se sprejme s 15. decembrom pri tvrdki Plevnik & Šerak v Trebnjem na Dolenjskem. 4150

Išče se inteligentem 4 53 1

mladenič

ki ima veselje za proučevanje zobotehnike, Prednost imajo izučeni zlatarski vajenci.

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Dobro vpeljana

trgovina

z mešanim blagom tik farne cerkve blizu Ljubljane se odda takoj v najem tudi s koncesijo. 4135-2

Le resne ponudbe pod „A. D.“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Lepo posestvo

v večjem mestu na Spod. Štajerskem, z dobro idočo gostilno, postajališčem, lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim vrtom, se prodaja pod jako ugodnimi pogoji. 4160 1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Trgovski sotrudnik

star 24 let, zmožen manufakturne in špecerijske stroke, hiter in dober prodajalec, želi premeniti službo, najraje v mesto ali na večji kraj na deželo. Vstop s 1. januarjem 1909.

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“. 4158-1

Notarski kandidat

s prakso išče službe. Vstop po novem letu. Ponudbe pod šifro „Kandidat“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4148-2

Sprejme se

strojepisec

vešč slovenskega in nemškega jezika ter nemške stenografije. Gospodje z znanjem hrvaščine imajo prednost.

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“. 4151

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“

V Ljubljani 292 44 na Starem trgu št. 30 je vsaki dan vso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in električni klavir.

Z odličnim spoštovanjem Leo in Fani Pogačnik.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj 4132 2

Milan Poljanšek, Dol. Logatec.

Blagajničarka

za večjo restavracijo v Ljubljani se sprejme takoj. Zmožna mora biti tudi nekaj nemščine. 4133-2

Poizve se v uprav. Slovenskega Naroda“.

Železostrugar in ključavničar

23 let star, zmožen slovenščine in nemščine, išče primerne službe v mestu ali na deželi. Vstop takoj

Ponudbe pod „št 23“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4127-2

Za špecerij. trgovino

se išče prav dobro izurjena

prodajalka

z večletnimi izpričevali. Nastop takoj. Ponudbe sprejema in daje pojasnila uprav. „Slov. Naroda“. 4118-3

Dobro ohranjena hiša

z gospodarskimi poslopi, z vrtom ter z njivo v Spod. Domžalah blizu tovarne, se prodaja. Zahteva se 9000 kron.

Poizve se pri Alojziju Raku v Spodnjih Domžalah. 4073-3

Dobro ohranjen klavir

(magnon) se vsled odpotovanja prodaja po nizki ceni.

Poizve se na Marijo Terezije cesti št. 26, I. nadstropje. 4156

Dobro urejena

trgovina

s čevlji na zelo ugodnem prostoru se prodaja pod jako ugodnimi pogoji. Kje, pove upravništvu „Slovenskega Naroda“. 4159 3

Gostilna in kavarna

z lepimi pripravnimi prostori, v večjem trgu na Dolenjskem se takoj odda.

Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“ pod šifro „gostilničar“, 4111 8

Resna ženitna ponudba.

Državni uradnik, strokovnjak, se želi poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok, v starosti 24 do 30 let, ki bi imela vsaj 1000 kron stalnih mesečnih dohodkov.

Le resne ponudbe naj se pošljejo do konca novembra t. l. v Celovec pod šifro „Eksistenca“, glavna pošta, restante. 4155 1

Konkurenca! Novo vino lastnega pridelka,
tvrde **BR. NOVAKOVIČ**
rdeče (opolo) 24 in 28, rumeno 32 vinarjev 1/2 litra itd.
se toči v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.
Toči se tudi pivo iz zagrebške delniške pivovarne.

Nizko pod ceno
prodajam radi pomanjkanja prostora
obleke, površnike, zimске sukne in dežne plašče 3871 21
za gospode in dečke
kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.
Konfekcijska trgovina A. Lukič. Pred Škofijo št. 19.

Poštne pošiljatve dvakrat na dan.

Trgovina s špecerijo, delikatesami in vinarna 4080-5
Ljubljana **FR. KHAM** Ljubljana
nasproti hotela „Union“
priporoča razen vsega drugega blaga tudi:
Najboljši rum in čaj
vseh vrst.
Brzjavi: Kham, Ljubljana.

Podružnica v Spletu. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani** Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 3.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 300.000.
promese na državne srečke iz l. 1864
cete po 22 kron; polovice po 12 kron
sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Mayerjev konv. leksikon

popolnoma nova, cela izdaja, 20 zvezkov v kartonu, vreden 240 K, se takoj ceno prodaja. 4089-3

Več pove Fran Ferik, Domžale.

Vsled bolezni se

I. šišenska mlekarina
takoj prodaja.

Vpraša se v Spod. Šiški, Kolo-dvorske ulice št. 159. 4128-3

Dobro uspevajoča

kovačija

v prometnem kraju na Gorenjskem se takoj odda v najem.

Kje, pove upravništvu „Slovenskega Naroda“. 4106-3

Išče se za takoj

lokal

sredi mesta, obstoječ iz vsaj enega večjega prostora na ulico in iz 2-3 drugih prostorov.

Ponudba pod „takoj“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4 44-2

Zavarovalnica s konkurenčnimi tarifi išče

zastopnike

za vse okraje na Kranjskem. — Visoka provizija. 4 44-4

Ponudbe pod „Slovenska zavarovalnica“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

Pozor!

Nauk o zdravilih navaja, da se mora zdravemu človeškemu telesu s hrano, bolnemu, malokrvnemu pa v obliki zdravil vsak dan dovajati okoli 5 centigramov železa, da ostane zdrav.

Tri jedilne žlice = 45 g (vsakdanja poraba)

železnatega vina
lekarnarja

G. Piccoli ja v Ljubljani, c. in kr. dvornega dobavitelja obsega 5 ctg železa.

Vina China Serravallo z železom (po analizi gosp. prof. doktorja Friseniusa v Wiesbadenu) bi pa nasprotno morali použiti odrasli cel liter, otroci pa pol litra vsak dan, da bi dovedli organizmu enako množino.

Politrska steklenica Piccolijevega železnatega vina stane 2 kroni, poštni zavojček s tremi steklenicami ter s prosto zavojnico in poštnino 6 K 60 h.

Naročila izvršuje po povzetju lekarnar **G. Piccoli** v Ljubljani, na Dunajski cesti. 4 52-1

Kupujem in takoj v gotovini plačujem tudi večje množine **ježic** 4114-1
prve in druge vrste. Vzorci z navedbo množine in najnižje cene ter naložilna postaja naj se naslavljajo pod šifro „F. S. 102“ na anončno ekspedicijo **Edvard Braun**, Dunaj l., Rotenturmstrasse šte. 9.

kožuhovino podloženi
kratki sako, mestni in potni kožuhi po vsaki ceni kakor tudi konfekcijo za gospode, dame, dečke, deklice in otroke priporoča v največji izbiri
„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg 5.

Šivilja

otroških oblek
na Opekarski cesti št. 15, se priporoča cenjenim damam. 4129 2

Ura z verižico

zama 2 K. 4157
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šišenska razpošiljevalnica: prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo prečizjsko uro na sidro, z lepo ver žico za samo K 2 kakor tudi triletim pismentim jamstvom. Po povzetju razpošilja Prusko-šišenska razpošiljevalnica

A. Gelb, Krakov 43.
NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Naprodaj 45 hekto slivovice

pri 4073-3

Vilim pl. Kiepac
Bregana, pošta Samobor.

V delikatesni stroki
prav dobro izurjen

prodajalec

z večletnimi izpričevali, vojaščine prost, se sprejme takoj. 4114-3

Pojasnila daje upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Gostilna

„Pri Bobenčku“ na Glincah

z novo urejenimi prostori, acetilensko razsvetljava in lepim vrtom s koncesijo vred se odda zaradi bolezni takoj ali pozneje v najem.

Istotam se odda tudi prodajalnice, več stanovanj in delavnice.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 4088-6

Razglas. 4117-3

Županstvo v Ložu razpisuje službo občinskega sluga.

Zahteva se znanje slovenskega jezika in branju in pisavi.

Isti, ki imajo zmožnost opravljati tudi tajniška dela, imajo prednost.

Plača po dogovoru.

Prošnje je vložiti do 25. t. m. **Mestno županstvo v Ložu**
13. novembra 1908.